

סיכום הכנס השני מחלקת שיקום בעיריית ירושלים

האדם מקבל החלטות על חייו – השלכות ואתגרים

כנס ירושלים לשיקום שהתקיים ב 26.9.16 התקיים במלון קראון פלאזה, רחוב העלייה השנייה 1 גבעת רם (ליד בנייני האומה) אשר אורגן ע"י צוות מחלקת שיקום בעיריית ירושלים.

נושא הכנס היה האדם מקבל החלטות על חייו - השלכות ואתגרים, בהשתתפות כ- 150 אנשי מקצוע ממגוון תחומים: עובדים סוציאליים, מפקחי משרד הרווחה, עובדי עמותות, פעילים, הורים ולקוחות.

בכנס באו לידי ביטוי קשרי העבודה שמתקיימים בין כל השותפים במהלך כל השנה, הישיבה סביב שולחנות עגולים אפשרה העמקה של השיח, נשמעו מגוון דעות ומחשבות והכל תוך כבוד למגוון הרחב הקיים בנושא כה מורכב וחשוב.

גב' אירית הופמן, מנהלת מחלקת שיקום בעיריית ירושלים,

במסגרת ההרצאה ניתנה סקירה על התפתחות תחום השיקום בשנים האחרונות, והציגה את הרציונל לבחירת נושא הכנס האדם מקבל החלטות על חייו (לקריאת תמלול ההרצאה, [לחץ כאן](#))

לאחר מכן ניתנה הרצאה מפי **מר נועם מנלה** בנושא "שינוי תפיסה", מר מנלה, חוקר מרצה ויועץ בתחום של תודעה רישתית.

בהרצאתו התייחס מר מנלה להשפעה של עולם הרשת על התקשורת הבין אישית. לראשונה בהיסטוריה יש מדיה בעזרתה כל אחד יכול לדבר ולהשפיע על מיליוני אנשים ונוצר כח שביכולתו לשנות את התודעה של מליארדים של אנשים.

בחלק השני של יום העיון התכנסו המשתתפים לקבוצות סביב שולחנות עגולים, לשיח במספר נושאים.

להלן סקירה של הקבוצות והנושאים שעלו לדיון בכל נושא:

חקיקה - מקדמת או מעכבת את תפיסת האדם כמקבל אחריות על חייו:

- שינוי תפיסתי מתחיל בשינוי בטרמינולוגיה.
- חשובה נגישות בכל הרמות – שפתית, תרבותית וקוגניטיבית ברמת המידע וברמת היכולת ליישם אותו.

עיריית ירושלים המינהל לשירותי קהילה

אגף הרווחה מחלקת שיקום

י"ז טבת, תשע"ז

15 ינואר, 2017

- חשוב שתהליך ההעצמה יתחיל בגיל צעיר כמו כל ילד. חשוב שתהיה לילד הזכות לטעות.
- סל השירותים הקיים מוגבל. יש צורך בפיתוח אלטרנטיבות עבור כל הרצף התפקודי כולל תומך החלטה.
- חסרה היכולת לתפור חליפה אישית ולא להסתפק בהתאמה של פתרונות קיימים. נדרשת יוזמה וחשיבה יצירתית.
- מתן כלים לאדם עצמו ולכל המערכות התומכות.
- מנוי תומך החלטה מציב אתגרים ושאלות: למי מתאים? מי נושא בהשלכות של ההחלטה? מי יכול לשמש בתפקיד תומך החלטה כאשר אין משפחה מתאימה (אין מאגר של תומכי החלטה) מי מפקח על תומך החלטה?
- מערכות שונות ואנשים שונים נמצאים במקומות שונים בייחס לשינוי. יש לקדם שינוי תפיסתי בכל המערכות התומכות: משפט, רפואה, חינוך, רווחה, פנאי וכלכלה.
- ניתן להנחות את האפוטרופוס לתפקד כתומך החלטה בכל שלב באפוטרופוסות.
- החוק נותן הגנה לעובדים סוציאליים – לעיתים קל יותר לעובדים הסוציאליים להיות תחת מטריה זו.
- מקומו של העו"ס כמקדם שינוי מורכב יותר: פחות סמכות אך יותר אחריות.
- התייחסותו של העו"ס לאדם כמקבל החלטות על חייו מושפעת מהעולם הערכי והתרבותי של כל אחד ואחד.

האדם מקבל החלטות על חייו – האומנם?

- אנו צריכים לשנות את הטירמינולוגיה של "לתת" לאדם את הזכות לבחור ולקבל החלטות, כי הזכות לקבל החלטה היא שלו מלכתחילה.
- היכולת לבחור ולטעות עושה אותנו בני אדם. תפקידנו לתת כלים, להנגיש מידע, להציע פתרונות שונים ולהחזיר את מוקד השליטה לאדם.
- יכולת בחירה צריכה להיות מונחלת מגיל צעיר לכל אדם ולכל רמת התיפקוד בהתאם ליכולת ולפוטנציאל.
- הגבול לבחירה הוא ברמת התיפקוד והסיכון לעצמו ולאחרים.
- האופציות העומדות בפני אנשים עם מוגבלויות מצומצמות לעומת האופציות של כלל האוכלוסיה ומכאן שיכולת הבחירה שלהם מצומצמת יותר.
- חברה / משפחה הינם גורמים מעכבים או מקדמים לאו דווקא מתוך רצון לפגוע אלא מתוך רצון לגונן.
- תפקידנו כחברה ואנשי מקצוע, לקדם חקיקה ותקצוב שיאפשרו לאדם לקבל החלטות על חייו ולממש אותם.
- לא ניתן למנוע לחלוטין סיכון והאדם כמקבל החלטות אחראי להשלכות של החלטתו.

עיריית ירושלים המינהל לשירותי קהילה

אגף הרווחה מחלקת שיקום

י"ז טבת, תשע"ז

15 ינואר, 2017

תפקיד החברה כמקדמת שינוי ביחס לאדם עם המגבלה:

- נדרשות ארבע רמות של שינוי: האדם עצמו, המשפחה, אנשי מקצוע, חברה / קהילה / חוקים.
- יצירה והרחבה של אפשרויות הבחירה.
- הזכות לבחירה – היא עבור כל אדם בהתאם ליכולת ולרמת התיפקוד.
- הגבול – עד כמה? למי? בכל מצב?

נושא הכנס "האדם מקבל החלטות על חייו" ילווה אותנו בעשייה המקצועית בשנים הקרובות.

אנו רואים חשיבות בהעמקת השיח בנושא בין כל השותפים, בעבודה השוטפת וכן בשולחנות העגולים אותם אנו מובילים.

אנו מתכננים להמשיך את המסורת של קיום כנסים מסוג זה, ומקווים לקיים כנס כל שנתיים.

מודים לכם על השתתפותכם בכנס ועל תרומתכם להצלחת היום.

צוות מחלקת שיקום